

Christian Ohm Johannes Schmalhausen von

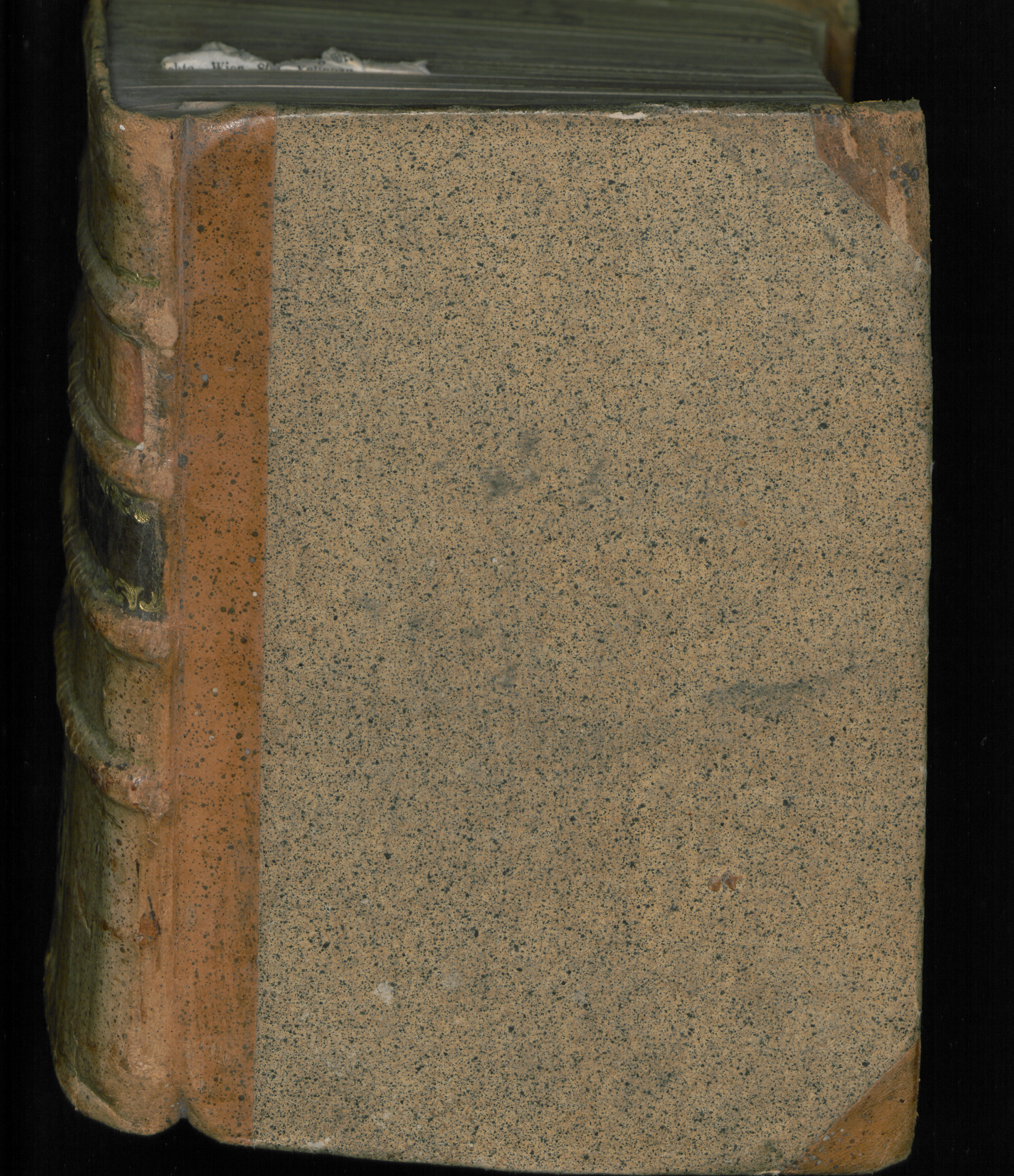
**Disputatio V. Lib. III. Instit. Imperial. De Fideiussoribus, Et Literarum
Obligationibus.**

Rostochii: Literis Reusnerianis, 1608

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788245511>

Druck Freier Zugang

N. K. — 2 (171.)

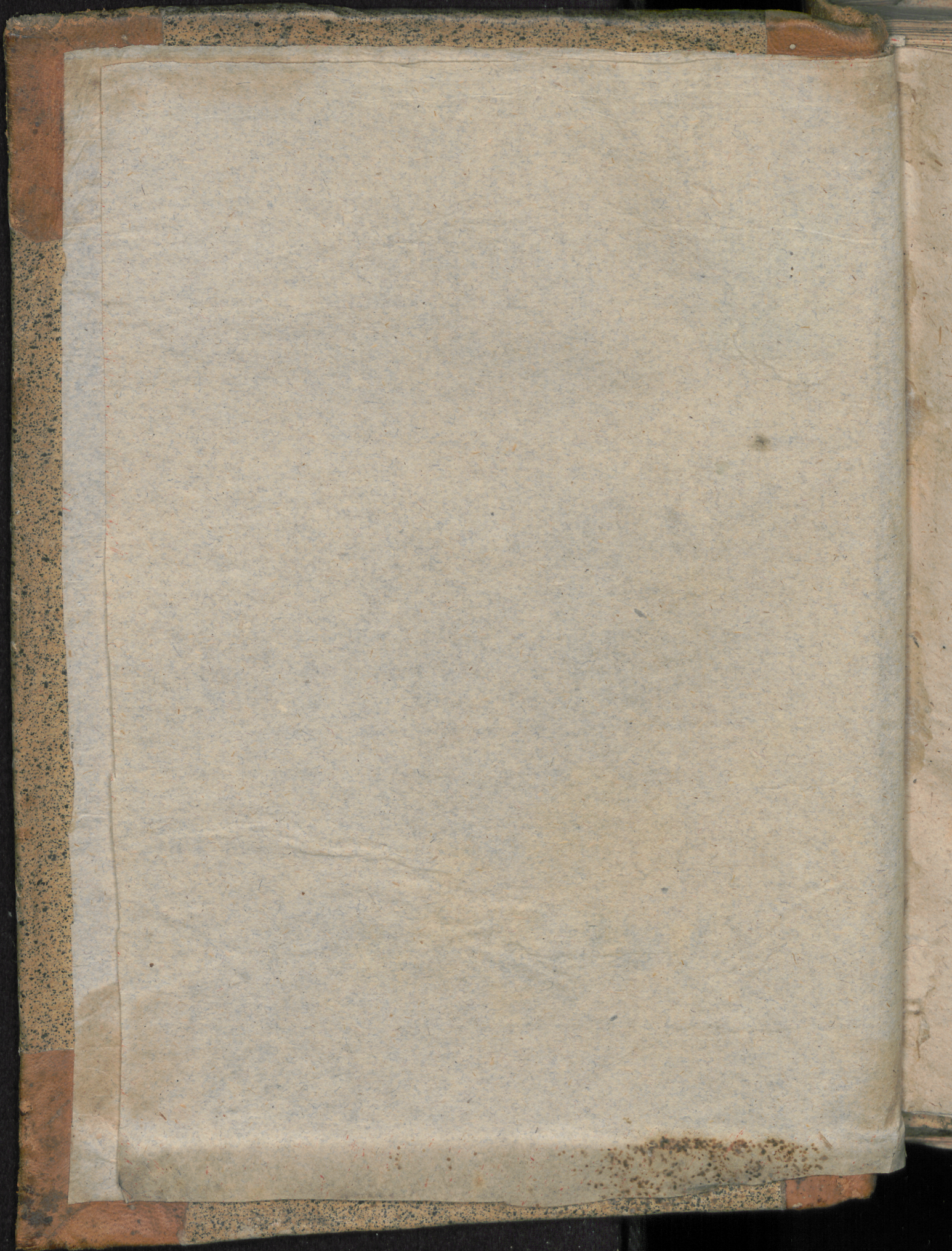
PIGNORIBUS
ET HYPOTHECIS

Christianus Augustus

CHRISTIANUS AUGUSTUS

1811

1811

35
DISPUTATIO V. LIB. III.

Instit. Imperial.

DE

FIDEJUSSO-
RIBUS, ET LI-
TERARUM OBLIGA-
TIONIBUS.

Quam

D. T. O. M. A.

Præside

CHRISTIANO D. N. Rostochienfi in celeberrima Rosarum Academia excutiendam

proponit

IOHANNES von Schmalhausen
Westphal.

loco horisq; solitis 8.

Iduum Sextilis.

ROSTOCHII

Literis Reusnerianis, Anno 1608.

*Clarissimo, Dignitate, Virtute, multoq; rerum
usu prestantissimo viro,*

Dn. IOHANNI von Schmalhausen

**In arce Montana Diacæscos Mindensis præ-
fecto dignissimo, parenti suo æter-
num honorando**

NEC NON

*Reverendo, Virtutis eruditionisq; laude, excellen-
tissimo viro,*

Dn. IOHANNI BEHNKE Ecclesiæ

**Collegiata Mind. ad D. Mart. Canonico
cognato & fautori plurimum
colendo**

*In obsequij & Reverentiæ testimonium hanc
disputationem dicat, & consecrat*

**Ioh. von Schmalhausen
Respondens.**

DISPUTATIO
DE FIDEJUSSORIBUS
ET LITERARUM OBLIGA-
TIONIBUS.

Thesis I.

Verbis obligatio contrahitur ex in-
terrogatione & responso: cum
quid dari fieri ve nobis stipula-
mur. Sed aut proprio nomine
quisq; obligatur aut alieno, qui
autem alieno nomine obligatur
fidejussor vocatur. Et plerumq;
ab eo quem proprio nomine obli-
gamus alios accipimus, qui eadem obligatione te-
neantur, dum curamus, ut quod in obligationem de-
ducitur, tutius nobis debeatur (a) Hinc fidejussor,
à fide dictus, cum fide ac periculo suo alienam ob-
ligationem esse jubeat, est qui pro debitore, suo no-
mine stipulanti, promittit, principali debitore nihi-
lominus manente obligato (b) Fidejubere omnes
rectè possunt, qui & stipulari (c) nisi jure speciali-
ter prohibeantur, ut servi extra causam peculiarem
in scio domino fidejubentes (d) milites (e) foemi-
næ (f) Quidam quamvis specialiter non prohi-
beantur, propter certas tamen condiciones ad fide-
jussionem non satis idonei censentur, ut minores
(g) forenses (h) clerici (i) Hi tamen recepti à cre-
ditore volente ab obligationis vinculo immunes

A 2

non

non sunt (k) Plane in omni obligatione tam naturali tantum, quam civili (h) tam principali quam accessoria (m) tam contracta quam contrahenda (o) fidejussor adsumi potest.

a) l. 1. §. verbis. 7. & §. seq. de O. & A. princ. Inst. h. t. (b) arg. d. prin. Inst. h. t. l. grace, 8. ff. h. t. l. blanditus. C. eod. Cujac. in parat. ff. hic Donell. ad rubr. C. h. t. n. 4. Duar. ad h. tit. c. 1. Franc. in tract. de Fidejuss. c. 1. n. 4. cum seqq. Vuls. 1. I. P. R. c. 39. Ant. Hering. h. tract. c. 3. n. 8. Differt à mandatore inter cetera, quod mandatum solo consensu contrahatur l. 1. l. 2. l. 32. ff. mand. A Sponsore, quod sponsio sit latioris significationis Gædd. ad l. 7. n. 15. de V. S. Ab expromissore, quod hic pro eo promittat qui efficaciter obligatus non est l. hoc iure ff. de donat. plura Mynsing. hic in rubr. n. 6. A constitutore quod nudo pacto vel per epistolam quis pro alio se soluturum constituere possit l. 16. §. 1. de constit. pecun. Donel. ad rubr. C. h. t. (c) Duar. in com. h. t. c. 4. Azo. in summ. C. h. t. (d) l. servus. 19. cum l. seq. ff. h. t. l. licet. 3. §. si filiusfam. 5. ff. de pecul. (e) l. de die. 8. §. 1. ff. qui satisd. cog. Hering. cap. 7. n. 160. l. milites 31. C. locat. ubi ratio hujus rei additur, quam etiam ad nostri temporis milites extendendam putamus. Vid. recessum Imperij anno 1576. de ordinat. milit. in princ. artic. 18. & art. 6. in fin. sub rubric. von bestellung des Geldes vnd Reuter rechten & art. 1. sub rubric. artic. auff die Deutschen Knechte (f) auctoritate SCii Vellejani propter periculum rei familiaris l. 1. §. 1. ad SC. Vellei. (g) l. auctor. 7. §. non solum. ff. de minorib. l. 3. C. de restit. in integr. l. 1. C. de filiofam. min. l. Si Titius. 48. §. 1. ff. h. t. h) qui ex loco & domicilio creditoris non est l. 1. ibiq. Dd. ff. si quis in jus voc. non jer. (i) c. 1. & 2. extra de fidejuss. & vulgo Canonist. Gædd. de contr. Stipulat. c. 7. n. 307. Hering. c. 7. n. 239. (k) arg. l. 3. §. 3. ff. ut in possess. leg. l. fraudis. 79. de R. I. l. 5. ff. si cert. pet. (l) §. 1. Inst. h. t. l. quod enim. 7. l. fidejussor. 16. §. 3. ff. h. t. (m) d. §. 1. Inst. l. 1. ff. h. t. Distinguendum tamen hic secundum Mynsing. in d. §. 1. n. 7. Vtrum civilis obligatio actionem producat, ut tam recte fidejussor detur: An vero actionem non pariat, ut nec tunc fidejussio teneat (n) l. grace. 8. §. fin. ff. h. t. (o) l. potest. 4. in princ. l. Stipulatus. §. fin. ff. h. t. Vasq. illustr. contr. c. 40. n. 8.

Hinc

Hinc queritur.

I.

An homo Christianus pro alio fidejubere salva conscientia possit? *Affir.*

Genes. 42. vers. 37. & c. 43. vers. 9. Luc. cap. 10. vers. 2. Macab. c. 12. Paul. in Epist. ad Philemon. c. un. vers. 18. tot. tit. ff. C. & Instit. de fidejuss. tot. tit. extr. eod. Carol. Molin. tract. de usur. q. 32. n. 254. Ant. Hering. h. tr. c. 1. n. 1. & multis seqq. Valent. Franc. de fidejuss. in prolegom. n. 11. Diff. Conrad. Pellican. in cap. 6. princ. proverb. Salom.

II.

Utrum mulier beneficio SCti. Vellejani renunciare possit? *Aff.*

l. fin. §. pen. ff. ad SC. Vellej. l. si mulier 22. C. eod. auth. matri. & avia. junct. l. ult. C. quand. mul. tut. offic. Zas. sing. respons. lib. 2. c. 18. Cujac. 20. obs. 34. Quidam Interpp. hoc de judiciali renunciatione accipiunt, sed nihil impedit quo minus etiam de renunciatione extra judiciali accipi de jure possit Gothofr. in d. l. fin. ff. ad SC. Vellej. Hering. hoc tract. c. 7. n. 468. ut a. renunciatio valeat in primis requiritur, ut mulier ejus sit etatis, ut rem intelligat, ac in specie de beneficio SCti Vellejani certioretur, quale nimirum sit, & qua prae rogativa suffulium Gail. 2. obser. 77. n. 2. & 3. Gædd. de contr. stipul. c. 7. conclus. 16. Diff. Donell. 12. comm. ult. Bronch. 1. aff. 80.

III.

Promissioni dotis à muliere factæ, quin fidejussor accedere possit constat (a) sed an pro conservanda & restituenda dote à marito volente fidejussores dati, conveniri possint, dubitatur? *Neg. (b)*

(a) l. 55. de jur. dot. l. 60. §. 1. ff. mandat. Geil. obs. 84. n. 10.

(b) tot. tit. C. ne fidejuss. dot. dent. Eadem enim absurditas, turpitude, quæ in l. 1. & 2. C. d. t. recensetur, idem fidei & amoris conjugalis contemptus circa illa, quæ proprie ad causam matrimonij pertinent, certat. Bartol. Cujac. ad d. tit. Gædd. de contrah. stipul. c. 6. n. 366. & seqq. Fach. §. contr. 76. Hering. c. 6. n. 161. & seqq. Diff. Duar. de jur. dot. cap. 4. Connan. 8. comm. 9. n. 8.

IV.

In criminalibus an fidejussor intervenire possit? *Dist.*

Delictum aut meretur poenam pecuniariam & fidejussor intervenire potest l. 3. ff. qui satisd. cogunt. l. 8. §. sed et si l. 56. §. fin. ff. h. t. Mart. fil. in rubr. de fidejuss. n. 247. Gomez. 3. resol. 9. n. 8. Covar. 2. resol. 8. n. 8. Menoch. 2. arb. jud. quest. cent. 4. cas. 303. n. 3. Gædd. dict. tract. c. 6. n. 404. Hering. c. 10. n. 380. & seqq. Etiam si reus delictum confessus esset, facit, quod per datum fidejussorem securior fit fiscus de solutione poenæ ipsius pecuniariae & maleficij coercitio facilius executionem habere possit l. si à reo. 70. §. fin. ff. h. t. Menoch. d. loc. n. 5. & 6. Gædd. d. loc. n. 408. Aut meretur poenam capitalem, & sub fidejussoria cautione adhuc reum relaxari arbitrio judicis posse puta l. 1. & 2. ff. de custod. reor. Menoch. d. loc. n. 22. Wesenb. in parat. h. t. n. 4. Coler. de process. exec. p. 2. c. 3. n. 88.

V.

An pro principali debitore fidejubendo, ad carceres se quis adstringere possit? *Aff.*

arg. l. Titius Servum 9. ff. de serv. export. l. si quis sub hoc pacto. ff. de contr. emt. l. 3. §. 5. de lib. hom. exh. arg. c. ex rescripto. ext. de jure jurand. Quod n. per legem potest fieri, idem fieri potest per pactum l. non impossibile ff. de pactis. Sed per legem capi quem & incarcerari posse apparet ex l. 3. §. tutores ubi Gloss. de susp. tutor. latè Coler. de process. exec. p. 1. c. 6. n. 52. & seqq. Myns. 5. obs. 81. Duar. ad l. alia 14. §. fin. solut. matr. Zas. 2. sing. respons. 8. Diff. Geil. 2. de pac. publ. c. 20. n. 21. Franc. h. tract. c. 3. n. 205. Wesenb. in parat. hic n. 4.

THESIS II.

Cum fidejussio sit accessio principalis obligationis, nec plus in accessione possit esse, quam in re principali, fidejussores ita obligari non possunt, ut plus debeant, quam debet is pro quo obligantur (a) non solum autem in quantitate sed etiam in tempore (b) re (c) & loco minus aut plus intelligitur (d) at ex diverso, ut minus debeant (e) quem- admo-

admodum & efficacius quam ipse principalis: puta sub juramento, cum principalis simpliciter obligatur (f) instrumento guarentigiato, quod paratam executionem habet (g) & hypotheca bonorum (h) se obligare possunt. Planè ad id quod ex mora debitoris provenit, nisi in omnem causam se obligarint (i) non tenebuntur (k) Fidejussores etiam vel pure vel sub conditione, vel ad tempus, vel ex tempore dari & accipi possunt (l) Et non tantum ipsi obligantur; sed etiam heredes relinquunt obligatos. (m)

(a) *S. fidejussores* *s. Inst. h. t. l. 42. l. grace. S. illud 7. ff. d. t.*
 (b) *S. si quis agens. 33. Inst. de act. l. 34. l. 49. S. 2. h. t. Hering. h. c. 24. (c) l. 16. S. 1. l. 42. h. t. (d) d. l. 16. S. 1. ubi Gothof. h. t. l. 9. quod cert. loc. l. 122. pri. & ibi interpp. de V. O. (e) d. S. s. ibiq. Dd. Inst. h. t. l. 8. S. 7. l. 9. l. 20. S. 2. h. t. Franc. h. t. cap. 6. n. 64. (f) Vult. 1. I. P. R. 39. Gomez. var. resol. c. 13. n. 2. (g) sic dictum à firmitate quia tali instrumento precise statuitur, firmitas est guarentigia Lombardis ut notat Coler. de proces. exec. p. 1. c. 3. n. 19. Wesen. in par. hic Gomez. d. n. 2. (h) l. 2. 17. 25. C. h. t. (i) l. quero 54. ff. locat. arg. l. 68. S. 1. h. l. 2. S. fin. de adm. rer. civ. Coras. 2. Miscel. 12. Duar. h. c. 4. Donell. ad l. 8. ff. quod cert. loc. (k) l. fin. ff. de fidejuss. l. centum Capua ff. quod cer. loc. cum enim fidejussio sit stricti juris, etiam si bonæ fidei judicio accedat, consequitur in eam non venire, id de quo conventum non est. l. 99. ff. de V. O. (l) l. 6. S. 1. l. amasi. S. fidejussores. ff. h. t. Hering. h. trac. c. 11. n. 195. & seqq. (m) S. 2. Inst. h. t. l. 4. in fin. l. 5. ff. h. t. & si mentio heredum nulla facta sit l. 13. C. de contr. stip. Coler. d. tr. p. 1. c. 10. n. 275. Roland. à Vall. conf. 58. n. 20. & seq. Wesenb. conf. 44.*

Hinc queritur.

I.

Si pro majori summa fidejussor se obligarit, an teneatur tantum ad summam à principali debitam? *Aff.*

A 4

Quia

Quia regulariter in majori summa inest minor l. 1. §. stipulanti de V. O. l. si unus. §. si cum decem. ff. de pact. Deinde quoties amplius promissum est, quam promitti oportuit, non tota obligatio, sed id quod superfluum est tantummodo infirmatur, & obligatio in suo robore perdurat, quasi nullo penitus alio adjecto, sed hoc pro non scripto, vel non intellecto esse creditur l. hactenus in fin. cum l. seq. de const. pec. l. 3. §. ult. l. seq. ff. mand. l. si quibus idem ff. de V. O. Vasq. lib. 1. contr. c. 40. n. 5. Wes. in par. h. t. n. 5. Mynsing. Borch. in §. fidejussores Inst. h. t. Hering. c. 24. n. 52. & seqq. Diff. Marsil. in rubr. de fidejuss. n. 291. Connan. 6. com. 6. n. 8. Fachin. 8. cont. 51. Gædd. de contrah. stip. c. 4. concl. 4. n. 65. & cap. 6. concl. 24. n. 440.

II.

Utrum fidejussor duabus obligationibus ejusdem pecuniæ nomine teneatur, ita ut si in diem acceptus, mox pure accipiatur, ex utraque obligetur? Aff.

l. heres. 21. §. non est novum ubi Accurs. h. t. Cujac. ad Afric. tract. 7. pag. 364. in l. 85. pr. de V. O. Hering. hic c. 34. n. 118.

III.

Quid si cum fidejussor in diem, vel ex die, vel etiam sub conditione initio contractus esset acceptus, mox non novandi animo pure accipiatur, an durior ejus causa dici potest? Neg.

Quia idem promissit, quod principalis debebat, & sic cum hic non sit plus in accessione, quam in re principali fidejussio valet §. fidejussores. Inst. h. t. l. grace 8. §. illud commune vers. item accepto ff. h. t. Sane si debitor ab initio vel ex die, vel sub conditione sit acceptus, fidejussor similiter ita acceptus, pure obligari nequit d. §. illud commune vers. item accepto. Sed ex die vel sub conditione obligatus manet: utile enim per inutile non vitiatur l. 1. §. sed si mihi ff. de V. O. Hering. d. c. 24. n. 121. & seqq.

THESIS III.

Ne tamen officium eorum qui pro alijs fidejubendo benefici fuerunt, ipsis damnosum sit, jura tribus potissimum modis iisdem subvenire voluerunt (a) Primo beneficio excussionis, quod etiam ordinis exceptio vocatur (b) cum enim jure veteri fide-

fidejussor ante principalem conveniri posset (c) hodie exceptionem excutiendi prius principalem habet (d) Secundo remedio divisionis ex epistola D. Hadriani, quo per exceptionem obligatio inter plures confidejussores, qui litis contestatae tempore solvendo sunt, dividitur, ut quilibet pro virili conveniatur (e) Tertio Beneficio cedendarum actionum, quo uni ex fidejussoribus solidum solventi actiones à creditore contra fidejussores ceduntur (f) Cæterum ne debitor principalis cum alterius jactura locupleteretur (g) fidejussor cum eo vel actione mandati contraria (h) vel negotiorum gestorum (i) ad principale debitum & omne interesse recuperandum agere poterit (k) Extinguitur fidejussio iisdem modis, quibus principalis obligatio. (l)

(a) arg. l. 7. ff. test. quemad. aper. (b) Novel. 4. c. 1. & 2. auth. presente C. de fidejuss. ubi Cujac. & Donell. ibidem. Hering. c. 27. n. 1. & seqq. (c) l. 2. ubi Donell. l. 3. §. 5. C. h. t. l. 3. §. f. ff. de duob. reis (d) d. Nov. 4. c. 1. & 2. d. auth. presente: Iuvatur autem fidejussor hoc beneficio, tantum ope exceptionis Geil. 2. obs. 27. n. 3. Plane de idoneo & presente debitore principali hoc beneficium intelligendum, nam si notoriè solvendo non esset, vel longinq. absens, excussionis beneficium cessat d. auth. presente Geil. 2. obs. 27. n. 14. & 35. Myns. 2. obs. 15. Gomez. 2. var. resol. c. 13. n. 14. (e) §. 4. Inst. h. t. l. inter 26. ff. h. t. Donel. 15. com. 45. Gæd. de contr. stip. c. 9. n. 107. & ut superius per exceptionem opponitur l. 49. §. 1. l. 26. h. t. (f) l. ut fidejussor. 39. l. 41. §. 1. l. cum is qui 36. ff. h. t. l. 76. ff. de solut. l. cum alter. ii. C. de fidejuss. (g) l. non debet. 78. de R. I. c. nemo de R. I. in 6. (h) l. heredem 14. l. ex mandato 20. §. 1. & seq. l. fidejussor. 29. l. 37. ff. mand. (i) si absente & ignorante eo intercesserit l. 30. ff. h. t. l. 20. §. 1. mandat. l. fin. C. de neg. gest. (k) d. l. 20. l. 33. 53. mand. l. 47. de condict. indeb. l. 6. C. mand. Wesenb. in par. n. fin. h. t. (l) de quibus Deo dante in disput. ult. h. libri.

A 5

Hinc

Hinc quæritur.

I.

Fidejussor si se pro alieno debito obligavit, ut principalis als selbst schuldener an beneficium excus-
sionis habeat? *Affir.*

arg. l. 28. de constit. pec. junct. l. fin. C. eod. l. 7. in fin. de fidejuss.
facit quod origo & initium contractus sic inspiciendum l. 12. ff. ad SC. Ma-
ced. l. 1. §. idem Pomponius §. si servus. ff. de posit. l. 8. in pr. ff. mandat.
l. si id quod §. si filius. ff. pro socio. Gloss. in Novel. 4. Molin. de usur.
q. 7. Schneid. ad §. si plures. n. 10. Inst. h. t. Gomez. 2. var. resol. 13. n. 4.
Dn. Cotman. consil. 22. ubi plures in hanc sententiam citat Diff. Geil. 2.
obs. 28. n. 2. Coler. de proces. exec. p. 1. c. 10. Borch, ad §. si quis. Inst.
h. t. & ex parte Hering. c. 27. n. 81.

II.

Fidejussor qui se jurejurando obstrinxit an ha-
beat beneficium excussionis? *Aff.*

Ex solo enim juramento nulla renunciatio facta argui potest arg. l. fin.
C. de non numer. pec. l. fin. C. qui satisd. cogunt c. ex parte. 13. X. de cler.
non resident. Covar. ad c. quamvis p. 1. §. 4. n. 4. de pactis Fachin. 3. contr.
15. Franc. h. t. c. 5. n. 386. & seq. Diff. Coler. d. c. 10. n. 347. Geil. 2. obs. 27.
n. 22. Hering. d. c. 27. n. 106.

III.

Fidejussor indemnitis vulgo Schadenburg oder
Kugzburg si omnibus beneficijs renunciaverit, utrum
beneficio excussionis adhuc gaudeat? *Aff.*

propter naturam obligationis, quia ante constare debet, quantum à prin-
cipali consequi possit creditor, ad hoc ut indemnitis promissio locum habeat
l. decem ff. de V. O. l. si stipulatur. §. 1. h. t. arg. l. fin. ff. si cert. pet. Geil.
2. obs. 27. n. 13. Vasqu. ill. quæst. c. 33. n. 13. Gomez. 2. Var. resolut. c. 13.
n. 3. Hering. c. 27. n. 142.

IV.

De beneficio divisionis quæritur, quamdiu op-
poni possit? usq; ad sententiam verius putamus.

l. fidejussor. 10. §. fin. C. h. t. ubi Denel. n. 3. & Sichert. n. 10. &
seqq.

seqq. Gomez. 2. Var. resol. 13. n. 15. Franc. de fidejuf. c. 5. n. 466. Coler. de process. exec. p. 4. c. 1. n. 96. Geil. 2. obser. 27. n. 5. Pac. in l. fin. n. 3. C. de const. pec. Hering. c. 28. n. 130. & seqq. Diff. Boer. decis. 59. n. 9.

V.

Utrum fidejussoris obligatio prorogatione termini ipso inscio à principali facta prorogata censeatur? *Negamus.*

Distinguendum tamen hic inter tempus prateritum & tempus futurum sive prorogatum, quo ad tempus prateritum initio obligationi adjectum, fidejussori nulla liberatio competit, quoad prorogatum sive futurum, fidejussor ita ab obligatione per prorogationem eximitur, ut nullo modo ulterius ad praestationem ejus, quod obligationi principali ex tempore prorogato accedit adstringatur. l. si cum Hermes C. locati l. ult. ibi secuti temporis. C. in quib. cas. tut. vel. cur. hab. tut. dat. facit quod adjectio temporis regulariter definit dilationem intra quam promissor cogitare debet de facienda solutione, non autem est modus terminanda obligationis l. obligationum §. placet de O. & A. l. 12. §. si post creditam ff. mandati. Gomez. in resol. tit. de contractibus. c. 13. num. 19. Gerd. de contrah. stip. c. 12. num. 84. Fach. 2. contrav. 88. Coler. de process. exec. p. 1. c. 10. num. 298. & seqq. Hering. c. 20. §. 12. num. 16. Vid. aliter dist. Mynsing. 6. observ. 53. Gail. 1. obs. 91. inf. & 2. obs. 30. num. fin.

THESIS IV.

Olim quæ obligatio nominib. fieri dicebatur, scriptura fiebat (a) Non n. quælibet scriptura obligationem faciebat, sed ea quæ in foro apud argentarios & numularios conficiebatur (b) quæ nomina hodie non sunt in usu. (c) Sed syngraphis & chirographis, vice nominis hodie in scriptura contrahitur, quando hoc agitur, ut ex scripto constet contractus & ex scriptura consistat obligatio eaq; conventio dicitur litterarum obligatio, cum quis in chirographo pecuniam sub spe futuræ numerationis debere se scripserit, numeratione tamen non secuta. (d) Conventione facta, post emissas literas obligatio incipit. Nasciturq; inde

inde conditio certi vel incerti ex literis cessante scilicet verborum obligatione. (e) Verum intra biennium ipsi exceptio non numeratæ pecuniæ opponitur (f) quod si factum non fuerit ad solvendum debitor cogi potest, etiam si pecuniā non acceperit. (g)

(a) pr. Inst. ubi interpp. de luer. oblig. Dyon. Halicarn. lib. 4. antiq. Rom. (b) de quibus in l. 4. & seqq. ff de edend. Theoph. ad pr. Inst. h. t. (c) d. p. Inst. h. t. unde est quod in responso Caij in l. 1. § 1. & in l. obligamur d. O. & A. Tribon. nomen omisit. Alias enim oportuisset nomen inter contractuum genera referre (d) tot. b. tit. & ibi interpp. l. 1. 2. 3. l. 8. & seq. l. contractus 14. C. de non num. pec. (e) princ. Inst. h. t. v. sic fit. l. fin. C. si certum petatur Cujac. in parat. C. de suffrag. & in tit. C. de prohib. sequest. pec. certi, si Certa res ut quantitas literis sit expressa, ita ut constet quid quale & quantum debeatur. Incerti si unum ex his deficiat l. 74. & seq. de V. O. (f) olim intra quinquennium hodie intra biennium pr. inst. h. t. v. multū, & obijcitur per modum actionis, sive per condictionem obligationis l. 7. D. de non num. pec. seu per querimoniam l. 8. C. eod. (g) d. l. 14. C. de non num. pec. Vult. 2. I. R. c. 11.

Hinc queritur.

I.

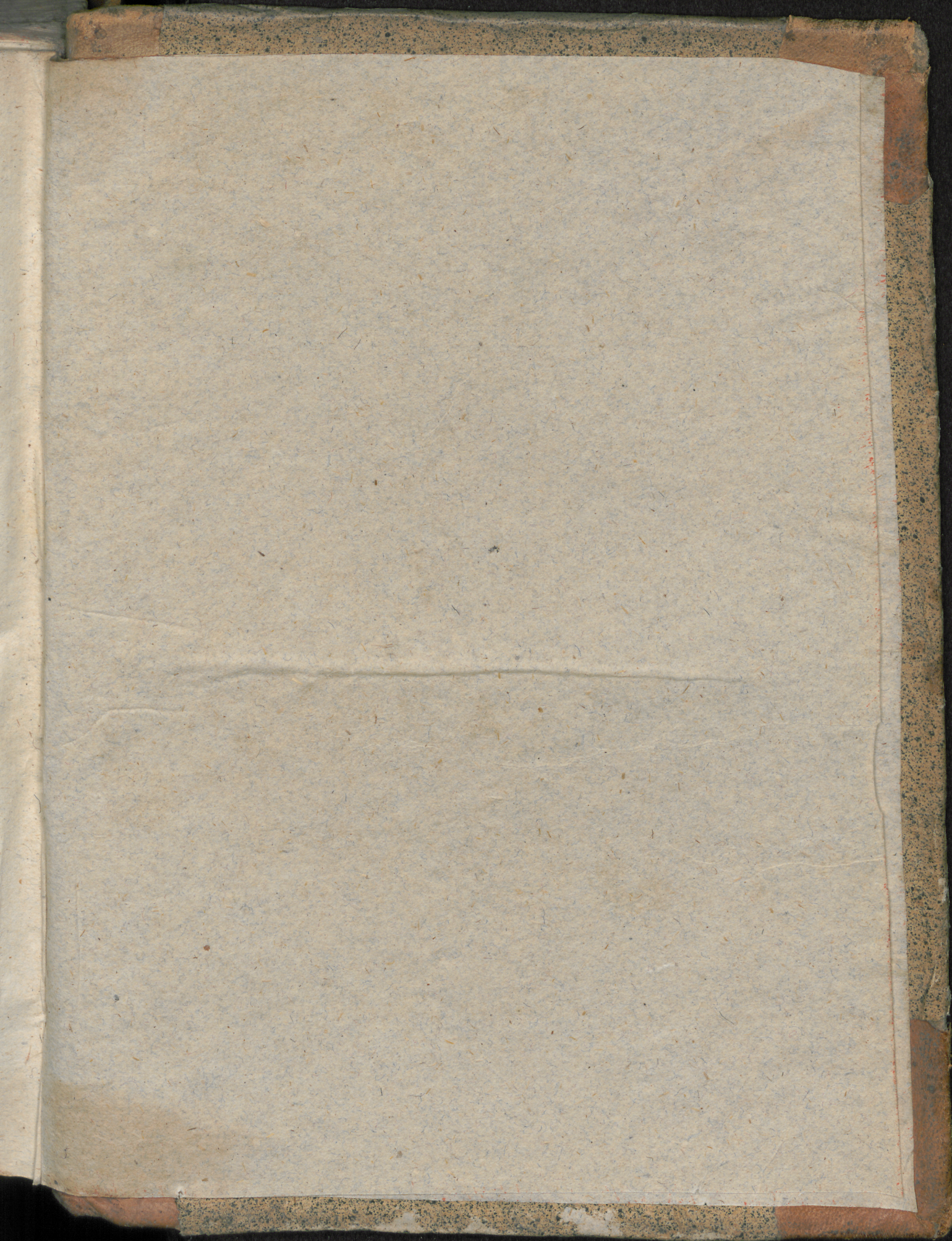
Utrum exceptio non numeratæ pecuniæ post biennium opponi possit, si debitor onus probandi pecuniam sibi non esse numeratam, recipere paratus sit? *Aff.*

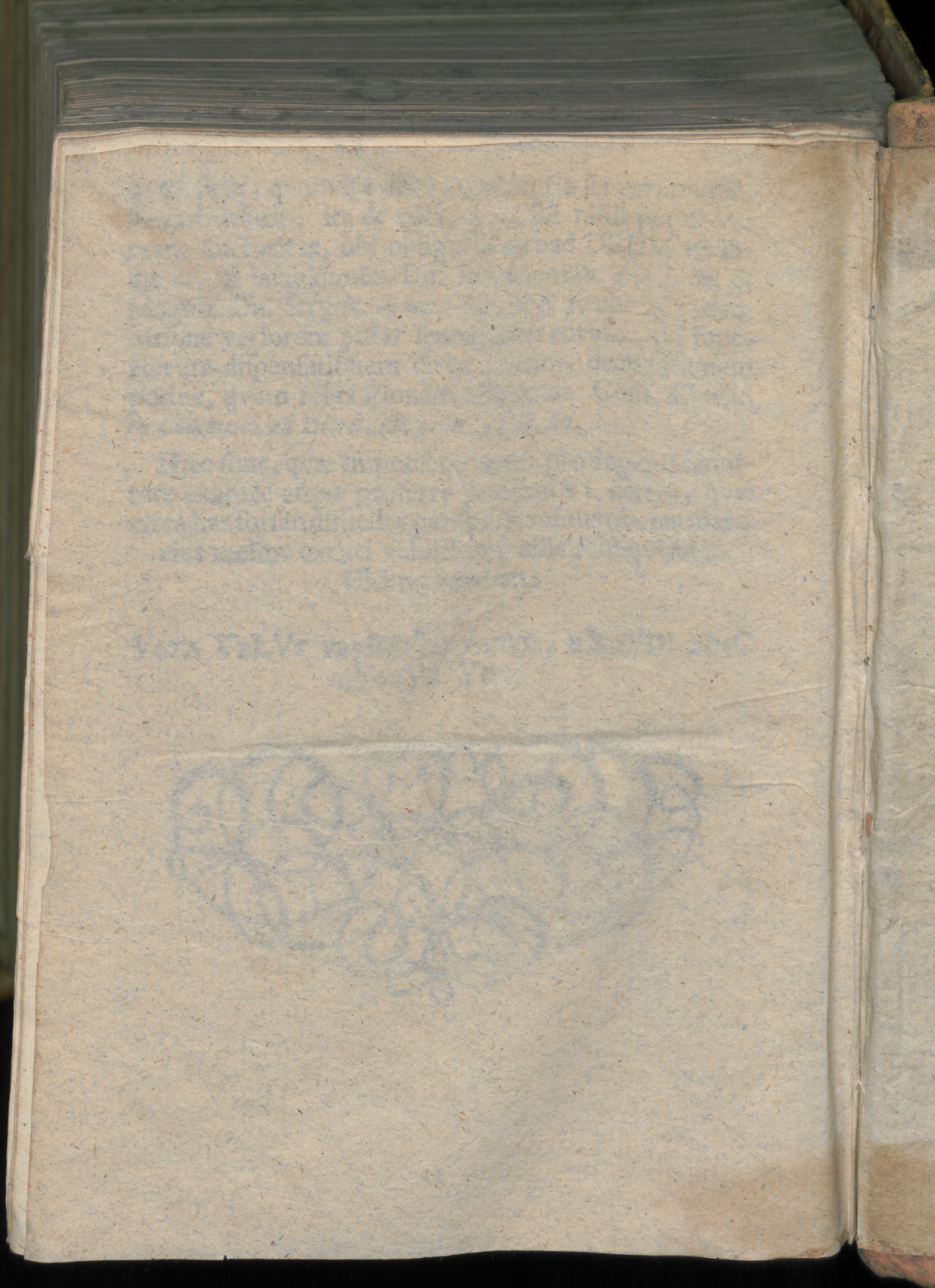
arg. l. 3. l. adseveratio 10. l. generaliter 13. C. de non num. pec. facit, l. 3. C. de dot. caut. non num. ubi post biennium marito ejusve heredi incumbit probatio dotem numeratam non esse, nam quæ ad agendum sunt temporalia ad excipiendum sunt perpetua l. 4. §. fin. de doli mali except. Gomez. var. res. c. 6. n. 6. & 7. Mynsing. Schn. ad pr. In. h. t. Diff. Den. 14. comm. 38. Duar. ad tit. Cod. de non num. pec. Fach. 2. cont. 81.

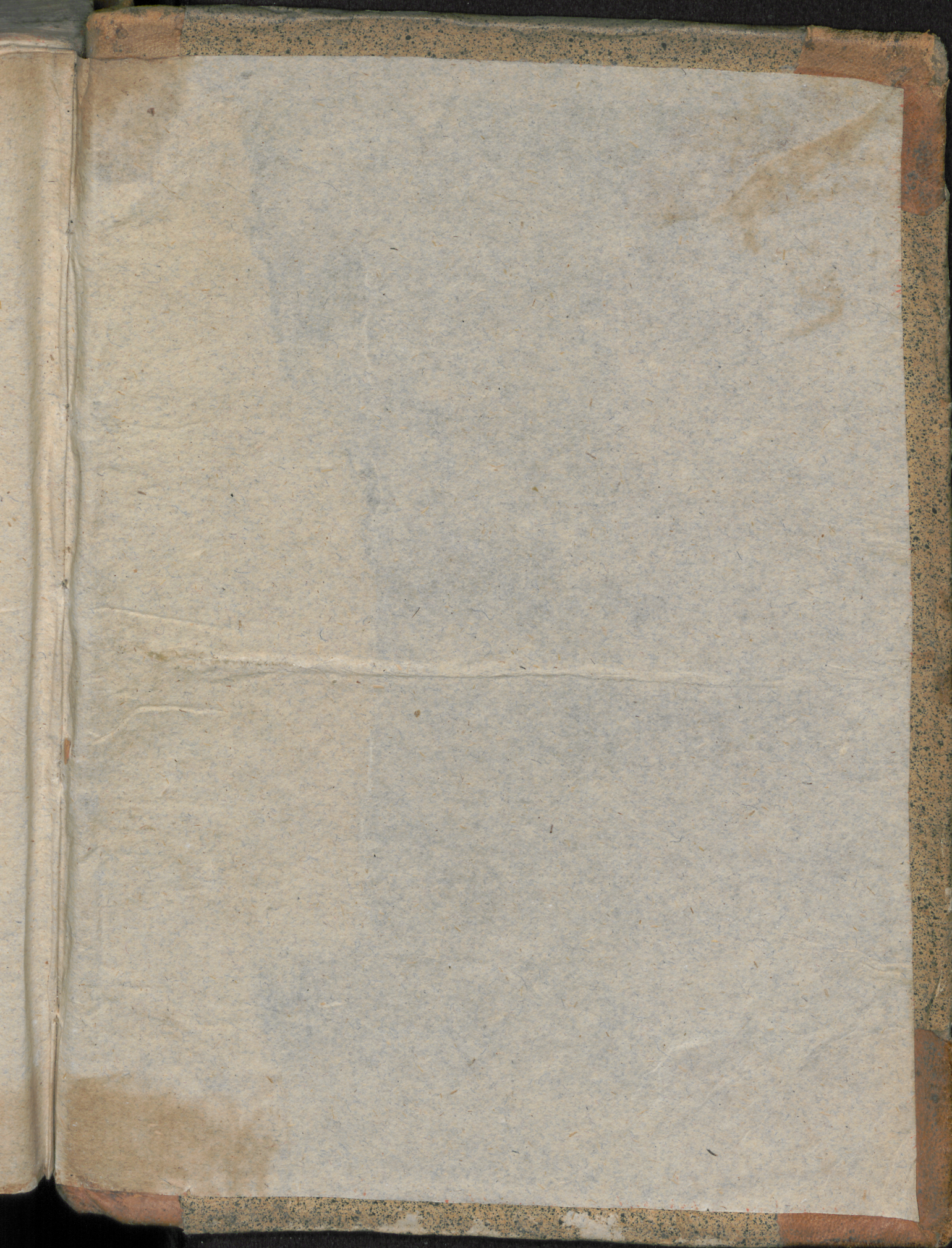
II.

Utrum exceptio non numeratæ pecuniæ locum habeat, ubi quis ante chirographum confessionis se pecuniam accepisse profitetur? *Aff.*

l. 1. l. 8. l. 14. C. de non num. pec. qui textus cum generaliter & indistincte loquantur, nec distinguant, quomodo quis confiteatur se pecuniam accepisse, ita quoque intelligendi sunt: Fasen in l. qui pecuniam ff. si cert. petat. Gomez. 2. variarum resol. c. 6. n. 4. Fach. 2. contr. 83. Diff. gl. in d. l. 14. in verbis, alia res, C. de non n. pec.

Hæc sunt, quæ
tate exarare atque
circa has forsitan
rias melius ex

VOTA VELVT

conscientia servari potest,
quia ibi nihil potest hu-
atio quoad DEUM est in-
Brunneman. d. 1. §. fin. &
ibid. ad §. 8. ubi ex eadem
tentiam eorum, qui supe-
ca votum, declarationem
esse putat. Conf. Lynck.
it. 34. §. fin.

tiarum pro ingenii tenui-
potuimus; cetera, quæ
tim, & minus obvias mate-
rent, aliis relinquimus.
eandem;

PATER, EXAUDI HINC
VOTA!